

Obsah

I. Bůh jako problém

1. Smysl pro nevýslovné	15
Vědomí majestátnosti	15
Smysl pro nevýslovné	15
Setkání s nevýslovným	16
Je možné proniknout do podstaty?	17
Rozdíl mezi duší a rozumem	18
2. Radikální úžas	20
Rozum a údiv	20
Filosofie začíná údivem	21
Tajemství uvnitř rozumu	22
Zkušenost bez vyjádření	23
Kořen rozumu	24
3. Svět je náznak	25
Poznávající vhled	25
Universální vnímání	25
Náznakovost bytí	27
4. Být rovná se znamenat	28
Universálnost uctívání	28
Uctívání – kategorický imperativ	29
Význam vně mysli	30
Očekávatelnost a jistota významu	30
Věda – vstup do nekonečna	31
Veškeré poznání je jen částička	32
Je nevýslovné zdáním?	33
5. Poznání skrze uznání	35
Vnímání u konce vnímání	35

Prospěšnost	36
Vůle k údivu	36
Svět jako objekt	37
Je svět vydán na milost a nemilost člověku?	38
Zpíváme všem věcem	38
6. Nevyslovitelná otázka	40
Nevíme, jak se ptát	40
Proč? Kvůli komu?	40
Kdo je „já“?	41
Jsem to, co nejsem	43
Není subjekt, který by se ptal	43
7. Bůh filosofů	45
Bůh jako záležitost myšlení	45
Jde tedy vposledku o řád?	46
Filosofie náboženství	47
8. Otázka po poslední skutečnosti	49
Jak člověk nakládá se svým krajním údivem	49
Náboženství začíná smyslem pro nevýslovné	50
Otázka po poslední skutečnosti	50
Situace, která tuto otázku vyvolává	51
Mimo věci	52
Přítomnost ducha	53
9. V přítomnosti Boží	55
Od Jeho existence k Jeho esenci	55
Úsvit víry	55
Co dělat s údivem	56
Kdo je ta záhada?	57
Neproniknutelná otázka	57
Hledání duše	58
Premisa chvály	59
Budiž vhled	60
Bůh prosí za člověka	60
Vnucená starostlivost	61
10. Pochyby	64

11. Víra	68
Véra není zkratka	68
Cesty k víře	69
Někteří z nás se zardívají	70
Zkouška víry	71
Akt ducha	72
12. Co míníme božským?	74
Nebezpečí řeči	74
Standardy výrazu	75
Co míníme božským?	76
Atribut dokonalosti	77
Idea všehomíra	77
Kosmické bratrství	79
Říše bytí a říše hodnot	79
Jedno není Bůh	80
13. Jeden Bůh	83
Přitažlivost pluralismu	83
Jednota jako cíl	83
Neodmítání plurality	84
Kam odejdu...	85
Slyš, Izraeli	85
Jeden znamená jedinečný	87
Jeden znamená výsostný	88
Jeden znamená ten samý	88
Dobro a zlo	89
On je všechno všude	90
Jednota je starost	92
14. Bůh je subjekt	93
„Já“ je „ono“	93
Myšlení o Bohu nemá fasádu	94
Boží pohled na člověka	96
Je Bůh nepoznatelný?	96
Naše poznání je nedostačující	97
Poznání nebo porozumění	98

15. Božská starost	100
Problém existence	100
Život je starost	101
Transitivní starost	101
Tři dimenze	103
Nátlak, abychom zapomněli na sebe	103
Svoboda je duchovní extáze	105
Božská starost	105
Nepřetržitý výraz	106
Civilizace visí na vlásku	108
Slitování	108
Předvádění a předstírání	110
16. Skrývající se Bůh	112
17. Mimo víru	117
Nebezpečí víry.	117
Věřit znamená pamatovat si	118
Víra jako individuální paměť	121
Víra a přesvědčení	121
Víra a krédo	122
Modlářství dogmat	124
Jsou dogmata zbytečná?	124
Víra a rozum	125
„Oblaž nás poznáním...“	126
Víra je vzájemnost	127
Náboženství je více než niternost	128

II. Problém života

18. Problém potřeb	133
Od údivu ke zbožnosti	133
Problém neutrálna	134
Zakoušení potřeb	134
Život – shluk potřeb	135
Nedostatečnost etiky	136
Nebezpečí života	137
Potřeby nejsou posvátné	138
Kdo zná své skutečné potřeby?	138
Správné a špatné potřeby	139
19. Smysl existence	142
Lidské oblíbené neuvědomování	142
Smysl existence	142
Nejzazší domněnka	143
Člověk není účel pro sebe	144
Existuje člověk kvůli společnosti?	144
Sebezničení touhy	146
Hledání trvalého	146
Nenapravitelná touha	147
Co je existence?	147
Časnost existence	148
Nepřerušenosť existence	148
Tajemství existence	149
Jsme, tedy posloucháme	150
Nejvyšší cíl	150
Čas a věčnost	151
20. Esence člověka	153
Jedinečnost člověka	153
V temnotě potenciálu	154
Mezi Bohem a zvířaty	155
Mimo naše potřeby	156
Kdo potřebuje člověka?	157

21. Problém cílů	159
Biologické a kulturní cíle	159
Mýtus o sebevyjádření	159
Cíle a potřeby	160
Omyl panpsychologie	162
Vědomí dobra a zla	163
Tajná Boží zbraň	164
Život má tři dimenze	165
22. Co je náboženství?	167
Jak studovat náboženství	167
Je náboženství funkcí duše?	169
Magie a náboženství	169
Objektivní stránka náboženství	171
Neexistuje neutralita	172
Posvátná dimenze	172
Zbožnost je odpověď	173
Skromnost ducha	174
23. Definice židovského náboženství.	176
Bůh potřebuje člověka	176
Božský pathos	178
„Co si Bůh žádá?“	179
Náboženská potřeba	180
Neznámé cíle	181
Obrácení cílů ve skutky	182
Potěšení z dobrých skutků	183
24. Velká touha	185
Touha po duchovním životě	185
Vznešená nostalgie	186
Věčná nespokojenost	188
Aspirace	189
25. Vzor pro život	191
Nevyřčenost	191
Ani zbožňování, ani znevažování	192
Duch a tělo	192

V sousedství Boha	193
Posvátno v těle	194
Ne obětovat, ale posvěcovat	195
Potřeby jako <i>micvot</i>	196
Život v řádu	197
Celý život	197
Nehrdinské	197
Vnitřní autorita	198
26. Zbožný člověk	199
Co je zbožnost?	199
Metoda analýzy	199
Postoj celého člověka	201
Jediný život, který stojí za to žít	202
Vnitřní anonymita	203
Ne zvyk	203
Moudrost a zbožnost	203
Víra a zbožnost	204
V přítomnosti Boha	205
Bůh stojí mezi člověkem a světem	205
Život slučitelný s přítomností Boha	206
Hodnota skutečnosti	206
Postoj k veškerenstvu skutečnosti	207
Úcta	208
Vděčnost	208
Běžné skutky jsou dobrodružství	209
Odpovědnost	209
Věčný dar	211
Význam oběti	211
Příbuzenství s božským	212
Boží poklad	213
Naším údělem je pomáhat	214
<i>Poznámka autora</i>	215
<i>Seznam literatury</i>	217
<i>Poznámka překladatele</i>	221